

Lục Tỉnh Tân Văn

聞新省六

MỖI TUẦN RA HAI KỲ NGÀY THỨ NĂM VÀ NGÀY CHÚA NHẬT

Số: 545

NĂM THỨ MƯỜI HAI

BÁN LẺ MỖI SỐ: 0 \$ 06

8 Août 1918

2 tháng bảy Annam
Năm Mậu Tuất

DIRECTION ET ADMINISTRATION :

F.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES

Le centimètre de hauteur sur 0.066 de largeur.
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre quelque soit le caractère employé.

BỔ CÁO
Những lời rao vặt về việc buôn bán nếu gửi thư đến Bùn-quần thì Bùn-quần sẽ gửi cho một cái bản để giá phân minh.

GIÁ BÁN		
TRONG ĐỊA-PHẬN ĐÔNG-DƯƠNG		
Một năm.	6 \$00	
Sáu tháng.	3 \$50	
Ba tháng.	2 \$00	
Mỗi số.		0 \$06
Đổi chỗ ố.		0 \$20
ĐẠI-PHÁP VÀ CÁC THUỘC ĐỊA		
Một năm.	20fr 00	

Mỗi tuần lễ xuất bản Hai kỳ

(Journal bi-hebdomadaire)

Ngày thứ năm và ngày chúa-nhật, đồng-niên y như cựu giá, còn giá bán lẻ từ số là 0\$06.

Bán góp

(Paieient au terme)

Vì nào muốn mua báo góp Kỳ từ 1\$00, thì trước hết phải đóng 1\$00, khi đủ 8 số rồi, thì đóng 1\$00 nữa, y như vậy cho đủ sáu đóng, thì có báo đọc cả năm. Bằng trễ thì không gửi báo. Muốn đóng bạc tại Bùn-quần 162 rue Pellerin hay là tại tiệm Quang-Huy, 216 Quay de Belgique gần nhà ông Đốc-phủ-Vị là nơi bán lẻ từ số cũng được. Lệ mua báo lẻ từ ngày mồng 1 hay là ngày 15 mỗi tháng.

Bán lẻ

(Vente au numéro)

Có gửi bán cùng Saigon, Chợ-lớn và Gia-định và có cho trẻ đi bán dạo các nơi.

Bùn-quần.

Cách học Quốc-ngữ

(Une Méthode de Quoc-ngữ)

(tiếp theo)

- 1° - Các chữ cái.
  - 2° - Văn đơn kép, xuôi ngược.
  - 3° - Sách tập đọc có vẽ hình, có 13 bản treo vách, mà đã dọn rồi 5 cái và 2 cuốn sách đủ bài vở học trong 14 tuần lễ trong lớp con nít học.
- Trong văn thì sắp có lớp lang để học, bắt đầu học chữ để.
- Chữ đầu là chữ I.
- Trường đầu có 8 khuôn nhỏ. 6 khuôn đầu có vẽ hình vẽ, hình thú, trùng tên với cái chữ học sáu giọng.
- Hai khuôn sau thì có chữ in, chữ viết, dưới mỗi trường có hàng sấm để tập viết các chữ mới học đó, và các tiếng bởi chữ đó mà ra và có trường về cuộc đời để dạy phong hóa điều hành.
- Dưới trường đầu có vẽ tượng Gia-định khi ban đêm: Gia-trưởng là một người ưa tiền bạc, đã lập gia pháp rồi nào cũng bắt con đọc sách cho trông nhà nghe chung. Bên kia người mẹ ngồi may và áo quần, con đứng nam thì đang hát bát điệu, và nữ thì nghe đọc sách, có em gái đang lo cơm cho em út, còn gia-trưởng thì đang đọc *Đông-dương tập chí*.
- Thằng Ba mới vào trường nó mới 6 tuổi rồi. Thấy phát cho nó 1 cuốn văn A B.

Nó muốn bắt chước cha nó mà đọc, song coi bộ khó đề. Mà bởi vì nó thương cha mẹ nó nên nó quyết học cho mau giỏi, nghe lời thầy dạy đứng sau nó thế cho cha trong công việc làm ăn, vì cha nó nay đã già yếu con mắt đã lờ.

Phong-hóa. - Đạo làm con phải lo học hành cho đáo đê. Khi mình còn ấu xuân ấy là một thể để tỏ lòng hiếu thảo với cha mẹ. Và lại có học hành thì mới biết hiếu thảo là phận sự doan đầu của trẻ con.

Chữ thứ nhì là chữ U.

Cách sắp đặt cũng như trường thứ nhất mà các văn chương những là hiệp với chữ U mà sanh ra, bởi còn hiệp với chữ I mà sanh ra nữa.

Và lại sau cái cảnh nói về phong hóa con trẻ rồi thì ở dưới có 1 hàng để tập viết các tiếng bởi chữ U, U mà ra.

Chữ thứ ba là chữ N.

Cách sắp đặt y theo các trường trước chữ N là chữ AM đứng trước đứng sau mà thành văn.

Bởi đó vẫn một ngày càng thêm số với tiếng nói cũng sang ra lần.

Đó. Tệ quán giải số ít trường đầu có các tập duyệt báo rồi, sau các chữ đã học rồi với chữ đang học mỗi ngày mà lần lần trẻ con biết rồi.

Lại nhờ cái tiệm tiệm mới thì đó mà qua trường thứ 39 chúng ta sẽ thấy con trẻ đã thạo cách viết và đọc các tiếng Annam.

Con trẻ nhớ các câu ban đầu vàng tất, sau lần hồi mà tập đặt để nhiều đều đã thấy, đã đọc, đã chiêm nghiệm trong các trường văn, trước là giải khuây sau là tập luyện trí lực cho hay nhớ các tiếng, hay nhớ cái giọng, các hình trạng và thấy cái trường cảnh bên hùng trí nghĩ suy, con con nít một học a b thì tập làm buôn, mà theo cách mới dạy vui lắm, có từ các đức, làm cho trẻ con vui lòng mà theo đến cùng.

Tệ quán tin chắc rằng những giờ vui vẻ trong lúc con trẻ buồn ngủ sẽ làm cho trí chúng nó cảm khái một cách bền vững thì trẻ sẽ tập trí thành, sẽ ham vui mà học tới chỗ không như các văn kia làm cho con trẻ thấy khó mà buồn đi đôi ngán.

Sách mà đặt để ra được như thế đó dù như thế, thì ai nấy đều phải chú ý, vì trong cuốn văn bản chế độ có bày đủ lẽ.

Song chủ nhơn chưa tưởng là rồi bốn phần, vì đã trải việc giáo dục xứ này, sự giáo thì khiêm khuyết mà phần dạy dỗ con trẻ là giao cho các giáo thọ nên Ngài đang lo mơn cun vẫn về phần thầy, dần dần giải hoàn toàn, các thầy giáo cứ đọc thì sẽ thấy nhiều đức thanh lợi đi giptrung các chữ vẫn thiên hạ đang đung đến bấy giờ đây.

ít lâu chừ vị khán quan sẽ thấy trong cuốn *Đông-dương-tập-chi* số mồng một tháng Septemre 1917 khi đầu dạy cách học A B tân chế ấy.

L. T. T. V.

ÂU-CHÂU CHIẾN SỰ

(Autour de la guerre)

Đông-Minh đại thắng A-lê-mãn từ trận 180 ngàn binh.

Nghi ra, từ bốn năm khởi lửa, quả đất Marne là một chỗ đất rất linh, chỗ trong của A-lê-mãn, vì hề xâm lăng tới đó thì thấy binh năm như núi máu chảy thành sông. Trước đã có một phen, A-lê-mãn bắt trận Marne rồi; năm đó là năm Thông-Sói Joffre cầm binh Langsa, năm nay thì phiến Thông Sói Foch với Thông tướng Gouraud Magin điều khiển. A-lê-mãn, trong tuần tháng Juillet quyết đại chiến lần thứ tư, đúng thì tháng rồi có hòa bình giải giáp. Bởi vậy trước khi cử chiến, soi liệh A-lê-mãn đã trốn cho ba quân, một ngày phải lấy cho được Montmirail, Epinay, ngày thứ hai lấy cho được Sézame có ý đoạn đàng thông qua thành Verdun đặng xa binh, đầu lưng nhau, lập thì đánh vô thành Paris, lập thì đánh ra Verdun và Lorraine mới lược.

Cớ ấy nên binh A-lê-mãn ba bữa đầu 15, 16, 17 Juillet sức dưng nước đổ, binh Đông-Minh chỉ lo đượng cần mà thôi; chỉ cho binh A-lê-mãn đánh trận ba ngày đêm, qua tới bữa 18, xem sức binh A-lê-mãn đuối rồi, Thông-Sói Foch mới trốn lịnh, béc kia thì thông tướng Gouraud, bèn nảy thì thông tướng Mangin, xua đại binh rượt đánh Đành thới, đã tang nôi lờ, đặng đại nghĩa lờ, đánh trong sáu giờ đồng hồ, binh A-lê-mãn đổ ráo. Tân trận, binh Đông-Minh chiếm Château-Thierry, sau chỉ mười sáu ngàn binh A-lê-mãn và đại thần 400 quân-công đại bắt binh A-lê-mãn từ thành cũng tới một trăm tám chục ngàn, bởi lúc bị binh Đông-Minh truy sát, A-lê-mãn giằng nhau chạy ngang qua một cái cầu sông Marne, thích lính cầu này, thì máy bay Đông-Minh xé đạn phá phá phá làm cho binh A-lê-mãn ngã ngựa bưng tháo sa xuống sông vô số.

Từ đây, binh A-lê-mãn thất lộn lộn; binh Đông-Minh thì tự chế-trẻ, đánh thì đầu, A-lê-mãn chạy dài tới đó. Đành thì bữa 28 Juillet một binh A-lê-mãn bên bắc Marne rút hết, binh Đông-Minh truy cần quét sạch A-lê-mãn tới Bruyères-Ville neuve-sur-Fère-Courmont-Passy-Grigny Cailles-Lanouville và Chaumazy, binh lại tấn binh hơn mười lăm dặm gần bên một Château-Thierry, (đông-bắc).

Qua bữa 29, binh Langsa đuổi quân giặc đồng giữ mấy nẻo sông Ourcq về bên bắc và chiếm đất Fère-en-Tardenois, còn binh Huê-Kỳ thì độ qua sông Ourcq chiếm cả đất Resingnes, Nestes, Sergy và Rouchères mà chặn trước.

Hiện bây giờ bên bắc sông Ourcq, binh A-lê-mãn đang thò khò, vì các nẻo đàng thông bị thông tướng Mangin trườn cho đạo thần công loạt xạ) Binh A-lê-mãn tấn thối lợng nang, chưa biết sẽ ra làm sao, chớ xem thể Đông-Cung Kronprinz đã vô phương giải cứu rồi.

BẮC-ÁI.

HƯỜNG TRUYỀN

(Echo)

Đầu Nga về Đức

Trong khi sứ Đức-quốc đến tại thành Ba-rét-tinh-tửi đặng ký tên để hòa ước với sứ Nga-quốc thì có xảy ra một việc rất trọng:

Sứ Nga té trụ trước tại nhà sứ-quán đời Sứ Đức đến. Một hồi có tướng Đức là ông Huân Hóp-manh đi đầu dẫn các sứ đến. Hai bên chào hỏi nhau rồi thì sứ Nga ngồi, còn tướng Đức thì đứng mà nói một cách oai nghi như vậy.

« Ta có việc trọng hệ mà nói với chủ quán, đây ta chẳng phải thay mặt cho Binh Đức hay là thay mặt cho Nguyên soái Hàng-đàng-buru đâu, mà vẫn ta là đại-biêu bốn nước trung-xang. Bởi đó ta xin chủ quán hãy đặng đây mà nghe ta nói. »

Các sứ Nga ngợng ngáo lấy mặt nhình nhau rồi lần lần từ người đứng dậy cả thảy.

Tướng Đức là Huân Hóp-manh nói rằng: Trước khi nói qua việc đình chiến ta phải cho chủ quán hãy rằng tin Nga đương kim có một bá la dòng Hoàng phái là Hoàng muội của chúa ta là Ghi-dôm, thế thì, là Hoàng hậu Nga-la-từ đó và con cái linh bà vẫn tành mang, đặng kim rất ngay/ta chỉ xin chủ quán hãy cho biết/ta phải hộ tống linh bà và con gái để Đức quốc lập tức.

Bên sứ Nga chẳng biết tin gì, thế nên bèn lấy tay đợc luôn cả mũ mà nói rằng: Để chúng tôi nghĩ bèn với kính đó rồi sẽ liệu.

Nói và giục lời tướng Đức nói phát xung thềm mà rằng: « Ta muốn cho chủ quán-đáp từ lập tức ». Và nói và dậm bàn.

« Và lại cái lời ta xin đây là lịnh của chúa ta đây, nếu chủ quán mà không tuân thì phải bãi cuộc giao hòa và tái chiến lập tức. »

Thế thì, binh A-lê-mãn là náo, bèn cho binh của mình đưa Nga về Đức.

Người Đức vẫn có lòng ngang tưng, hay đung cường quyền mà chề thiên hạ. Qua nước người làm việc vô lễ, ấy cũng thì Sứ Nga mới hung với Đức, mới ra có sự như vậy:

Vậy có thơ rằng:
Xuất giá sao không trọn đạo tưng,
Khéo nghe bày biểu chước giao hung.
Đầu đem tác đố đến ơn chúa,
Nó để trâm năm phụ nghĩa 'chống.

Một phát sấp lưng từ xa tác.
Mây đời mờ mắt thày non sông.
Xưa nay nghiêng nước vì ai hử?
Chớ gọi mong manh (1) mắt mà đồng.

(1) Chờ gọi đến bà là phần nhỏ nhen mà làm, bà Nga-hoàng-hầu đây vì nghe lời Đức-Hoàng mà âm trợ Đức-binh, làm cho cuộc奔-binh tương tượng. Nga phải trở về trên nên Nga-binh làm trong địa, bị cả phá mà vận nước nghiêng ngửa, chẳng phải phải ở dưới tay Đức-lực. Dân chúng Nga phải tự mới/xô ngũ giang san Nga-Hoàng đã hơn ngàn năm thống trị.

THÔNG BÁO

(Informations)

BÔNG-DƯƠNG

(Indochine française)

Nam-Kỳ

GIA BẠC VÀ GIẤ LỬA

Giá bạc kho nhà-nước... 41.55
Giá lửa, 1 tạ 88 kil. chỗ tôi nhà máy Chợ-lớn (bao trả lại): 2118 tới 2120.
Sài-gòn

Ông Leopold là người bày cuộc hát bóng Nam kỳ từ thuở trẻ đến giờ đã lập nghiệp sang giàu nay đã từ tiền rồi, thiết là như một nghiệp tình như thiên vinh đó.

A-phiên, thuốc-hoàn.
Quan Tông-ly Thường-chánh đã nhứt định không cho Chệt từ này về số lãnh bài ban A-phiên thêm. Như rứa thì phải là chưa đủ. Ngày phải rút mấy bài A-phiên của Chệt mà cho người Langsa và Annam bán A-phiên thì mới phải là cho. Tại Hà Nội số Thường-chánh đã có phát cho bà bà đầm gõ chông mờ mà một cái bài ban thuốc nguyên hợp, như thế thì có hại gì đâu, các người an A-phiên chặc ý mà mua thuốc theo giá quan định. Chết Chệt bán giá gian trá, cơ nói hết hoài, dặng đồ dành bán chớ đặng bán chúng nó chớ về. Tàu mà đồ lợ. Có lẽ nào 1 hộp 2 lượng rưỡi giá là 18 70 giá quan định mà chúng nó đòi đến 21 5. 22 5.

Xin các quan Hội-đồng phải lên tiếng mà phân nạn việc từ cho dân. Thế chi mà bài ban A-phiên thì cứ cho Chệt, còn Annam không có một người đứng bán, vì sao vậy?
Đặc rựa chặc là Chệt, cái chi cũng là Chệt rảo. Các quan Hội-đồng là cha mẹ dân, là miệng lưỡi dân, phải bình vực dân mới phải.
Còn các tiệm bán thuốc hoàn thuốc tán, xin các quan Hội-đồng thưa với Chánh-phủ ép Chệt đem thuốc đến cho giầy chớ rặng rặng không có hại mạng sanh linh thì mới được bán, bằng không thì phải phạt nặng. Các ngài duyệt-báo phải chú ý cho lắm, chớ tin những lời rao biao nói hớt đồng hốt mở mà làm.

(Nº 1) FEUILLETON DU 8 AOUT 1918.

MẠNH-HÀNG

TÂN TRUYỆN

(Roman moderne)

PAR TRẦN-THIỆN

Kể từ số ngày nay. Bồn-báo xuất bản **Mạnh-hàng ngoài sử** và tiếp cho đến cảnh, kinh cho chư tôn, mua vui trong canh vắng. Tuy cũng việc tình, nhưng mà sự tích nhân-ranh trong sử ta, chẳng phải mượn truyện Tây, Tàu diễn tục.
Ấy vậy, chứ vì mua báo mà hàng khản-quan có niệm tình ghé mắt, xin hãy rộng lòng cho họ-sĩ.

TÌNH-SI
Ngày kia, đang buổi chiều, trời thanh cảnh lịch, hàng Sĩ, nóng, công, thương, màn việc trở về, tựa nhau ra sân, người hứng cảnh, kẻ xem huê, nọ thì thàn, kia rựa cục. Ngồi bên **Thiên-Đức** mà ngộ qua, thấy những hàng phố với lau-dài đình-dây, người lại qua xe ngựa đập-diêu, dưới sông thì thuyền bé,

Quan Toàn-quyên già-lam Nam-dạ
Tuy giờ thế vira an mà quan Toàn-quyên đã xuống tàu tại Tourane chạy vào Saigon, thứ bảy 4 Aout đã tới nơi. Quan Toàn-quyên tạm ngụ Saigon vài ngày rồi ra núi Lang-bian mà đờng-binh. Thiết là may cho ngài, cái xe hơi đặng ngài đó nó rớt xuống sông một lượt với ngài, nếu khi ấy mà xe đạp trên mình ngài thì còn gì là quý thế, mà chúng ta đây đã sợ mất một án-công rất vùi đầu rồi. Bởi đó Tế quán rất cảm ơn quí thày đã hết sức độ mạng quí nhơn. Việt-nam hỡi còn hùng phúc đó.

Quan trạng-sr Cazeau
Nhứt-trình, 12ipartiale ngày 2 aout 1914 có rao rằng quan trạng-sr Cazeau từ tưng chinh bên Pháp nay đã bị giải về Saigon vì có đơn thạ ngài sang Most của trê tho-nghệ. Chưa biết việc ra làm sao, chừng có tin chi Tế-quan sẽ cho các ngài duyệt báo tường.

An cấp rượu.
Chú Công làm cấp-rượu bán rượu, có gan ăn cấp 6 chai rượu đem về Khánh-hội, đã bị bắt, và giải đi Tòa.

Soi-phi
Quan Toàn-quyên trong mình còn bệnh mà quá giang tàu công-xi đã ngự làm Ngưu-chủ, tới hồi 12 giờ trưa ngày 7 này.

Bê-liêu
Thầy Huê kỳ-lục trường bổ cáo tên họ đã ăn cấp đồ mà trốn, đã dặng 25 \$

Tránh
Kim-quê-Tôn là dân làm rượu, chệp Khách-gia, sanh tâm làm mây, với con gái của tên Truyền là con Lê 14 tuổi mới, bên phải lòng cây con me Mặt làm mai. Nay tên Truyền đến Sơn-đầm thưa, nên tên chệp Tôn và con me Mặt đã bị giam rồi.

Soi-riêng
Con xam Quảng-đông tên là Sanh-khai làm nhang đem thì heo chệt mà bán cho thiên-hạ mua ăn, nay nó bị phạt và nặng.

Nhiều khi thỉnh linh mà mình đau là tại

trở đi chợ không hiểu mua nhầm thịt chết.
Chết gian trá tâm!
Bria
Không biết ai khuây chơi lấy đồ của tên Bảy dặng 115 \$.
Tiểu căn
Ai cũng chửng, nhè cây đèn của tên Tọa mà thỉnh đi làm cho nó không có đèn mà thấp đầu ghê.

CỰC-ĐÔNG (Extrême-Orient)
Trung quốc tân văn
Lời diên của **Phái-viên ở Bắc-kinh** ngày 12 Juillet:
1. Ngày trước, hội nghị đến ngày hôm nay định kỳ mở hội Tân-quốc.
2. Ông Đoan-kỳ-Thoại sơ bỏn tướng sĩ người lòng; bèn thông diên rằng: Hễ chưa đánh được Từ-xuyên, Quảng-đông thời không chịu hòa.
3. Quan viên bên Tây-Tạng có lời báo rằng: Dân xứ ấy làm loạn đã chiếm cứ được địa-phận ấy vài huyện.
4. Ông Long-tế-quang còn dự chửr định ngày 14 Bắc-kinh.

Lời diên của **Phái-viên Thượng-hải** ngày 12 Juillet:
1. Ông Phùng-ngọc-tường có lời kêu về sự chiến tranh, bởi nhơn dân chịu đựng cực khổ, muốn Chánh phủ Trung-vương nghĩ đươc liệu hiệp với Tây, Nam, thì ống ta chịu giã hòa, mà vãng theo linh Chánh phủ Trung-vương. Chánh-phủ sau khi tiếp diên, thì Ông Từ-tho-ảnh chủ trương về việc tiến binh đánh Thông-thí, còn Ông Tào-Côn thì chủ ý muốn hòa.
2. Ông Long-tế-quang xin vay một ngàn muôn đồng, nếu cho vay, thì y doan thì mới trong một tháng lấy tỉnh Quảng-Đông giao cho, bằng cụ hạn, y chịu doan đầu.
3. Ông Long-tế-quang để quyền cho Chương-Khải làm thầy tập luyện quân chương; còn ống ta muốn sang Từ-châu, mà binh hai môn, luyện tập.

4. Ông Tào-nhi-lâm hiện đến hàng thương của Nhứt-bản vay một muôn đổng đổng bạc, thiết lập một cái xưởng làm đồ thiết-khi tại Hà-khẩu.
5. Ông Long-tế-quang phải người đem tiền của qua Lôi-châu, mà đưa cho ông Nguyễn-loá thối, bèn phân đởi với Lưu-vinh-dinh.
6. Tào-Côn có lời diên rằng: ống ta sẽ định ngày tới kinh xin Long-tế-quang dự san chửc tại đó, đặng cùng nhau một lần xuống Nam.
7. Viên Quốc-tu Trương-kính-thang đem một toán quân sang Thạch-Môn mà do xét Phùng-ngọc-tường.
Lời diên của **Phái-viên Thương-hải** ngày 12 Juillet:
1. Phủ-Quan-Chánh tại tỉnh Quảng-Đông hiện lập đã thành rồi. Ông Phùng-Đông-Chương nghe việc ấy vẫn chưa quan tâm chi ông Đoan-kỳ-Thoại có ý chấn động, còn ống Từ-tho-ảnh đương trả nghĩ những cách để chửng cư.
2. Tào-Côn xin cấp bạc 25000 \$ về sự chi phí, và bôn trăm muon-ca-tút, nhưng chưa kịp cấp phát mà đã nghe tin ngoài nơi Tào-thị định ngày 15 đã tử binh thương trinch.
3. Phát-luật-cuộc cứ ông Vương-sùng-Huê, La-vân-Phong hai ông đó làm chức chánh phủ quốc trưởng

SAIGON THỜI HẢI

(Propos d'un Saigonnais)

Xấu hay làm tốt, dốt hay nói chừ.
Lang kia có một cô tên là cô Ba-Nguyệt, da đen, mặt rỗ, diện mạo xấu xa, nhưng mà tánh ưa làm tốt, ở nhà có ngày 70 sự gương, đôi phần về chừ mảy, lúc ra đi thì đi lục soạn, đôi khăn tua, uống trưg uống chớ, nhắm trước nhắm sau, vậy mà chẳng hề ai hỏi thăm đến, cho đến nay đã gần 40 tuổi mà cũng chưa có chồng. Gần nhà có thầy lai có một người tên là Nguyễn-bất-Tri, không biết chữ nghĩa gì mà hay đi học lóm, để đo chúng, ngày kia anh ta đi đến một trường học chữ nho, nghe ông thầy nói với học trò rằng: Đại phạm giáo đa thành oán; anh ta lật đật chạy về kêu vợ mà nói rằng: Đại phạm giáo tra dãi càn. Vợ hỏi: ông nói gì lạ vậy? hử? Tào nói có sách mà. Lại một bữa đi tới nơi ông thầy nhờ hỏi rằng: Thầy có cần thơ nào hay, mà nói về anh em bạn, xin thầy nói cho tôi một câu. Thầy nói: Thơ cổ-thi nói về mưc băng hĩa cũng nhiều, nhưng tôi chỉ nhớ câu này hay: Thành phong Tử-Trì thấp, minh nguyệt Lý-Ung châu. Anh ta học thuộc lòng, về mua rượu mời một người bạn đến chơi, mới nói rằng: Tôi có nghĩ một câu thơ này xin tặng anh, (cũng độc như vậy). Người bạn nói: Hay anh hay! mà xin anh viết lại cho tôi nhé. Anh ta nói: Tôi quên mất chữ đi rồi, để mai mới tôi tra tự-diên đi.
Một hôm anh nò cũng đi đánh môm mếp vừa gặp cô Ba-Nguyệt đương đi dạo cà-rô giữa đường Catinat, bên ngoắt có ta lại mà nói đởn rằng: Cô sao xấu mà hay làm tốt vậy? Có ta liền đáp lại rằng: Tôi xấu mà hay làm tốt, còn hơn thầy đổng mà hay nói chừ!

TÙNG-LÂM

Thuộc điều hiệu CANON

BAO-XANH
Đã ngon mà lại rẻ tiền

đồng nước trắng hay háy tỏ... Cừ do ngon nước mà xem, thì thấy rạch Long-Hồ uốn khúc, chẳng khác nào rồng rành rành, thì sông thì sông, giang hồ thì giang hồ, thì Thiên-Đức, Cửu-Kê, hữu là Long-Nhật, Long-Phụng.
Bắt vạm rạch chéo vào chừng mười phút, thấy cầu sắt nằm ngang. Khéo thấy trên xem ngõ mớng mòi giữa trời nam; qua khơi bán hữu, thấy cầu-Lưu, sừng-sừng một nỗi, đường như cuộc thiên-nhiên đặt đó. Thấy thấy cây kheo nánh là, mịn-mịn như đường mềp trong; thật là tương về của Thọ-trị, cảnh đẹp, người xinh, khén hết nói liêu-công quá khéo.
Lần tới nữa, hút vira tàn điều thuốc, lại thấy tiêu khe một ngọn, nao-nao dòng nước uốn quanh, chim liu lo nhảy nhót trên nánh, giẻ lá phủ nhíp cầu nho-nhỏ. Hỏi ra mới biết Cửu-Kê là đó, lâu Mạnh-gia một dãy năm ngang, rỏ song-ly trở cửa ra đặng, xem chộp kém tính quan Thượg-Bộ.
Mạnh-gia nói đây, tên là Hương, tỉnh Vinh-long tục thường gọi mà đó là Mạnh-hương-Lầu, thuê còn trai, chuyên nghề thương-mại. Gặp hồi vận thối, bán buôn lợi-lợ hoảng-khại; khá rồi, Mạnh-Hương mới giải nghệ, sắm đồ cát nhà, lập vườn, làm ruộng. Nồi danh cư-phủ, cho vay khắp nơi sông làng, thật là cái-cờ hơn Xả-tri nhiều, cho một đặng, an nām, bảy lớp lồi, mà còn chẻ tí. Tại tánh gát gạo bòn-sén ấy, người trong tỉnh mới bỏ tiếng Mạnh-hương-Lầu mà kêu là Ngô-Lông gia, vì từ ra kể có bàu đổng công đổng nờ tới thì chẳng nói chi, người không dinh dể tin, đầu quan đầu lang, chẳng ai thèm lấy vàng, cho đến tới đi trong nhà chiụ í không nói, cũng cầm bưc bô ra đi, duy có tên Mòi già tuổi đã năm mươi, giữ trọn lòng trung tín. Về Mạnh-Hương mất sơm, nhà vốn có một trai, đặt tên là Mạnh-Hàng tuổi đã hai mươi mà chưa có nơi kết tóc. Mạnh-Hàng lại khác, hay xa xỉ bạc tiền, ít vụ nghĩa, hay vụ tình, tính nóng nảy song sẵn có khiếu thông minh, nhưng mà ham tính hơn nghe đạo thánh. Bởi vậy, Mạnh-Hàng mới bỏ trường, về cấp của cha, trốn đi đầu mất. Té ra Mạnh-Hương trại trại mới thân gia, có con cũng như không, cam phận sơm hiểu tới quan.
Mạnh-Hương còn một người chị có chồng làm quan Phủ tại Quảng-châu-loan, sanh đặng một gái đặt tên là Tô-Anh tuổi vira đến chín. Xảy đầu gặp cơn gia biến, quan

phủ muốn chược lính phải chịu tặc gia; lợ nhơn đứ là bị bắt chước lại hết nhà, quan phủ phát lệnh diên qua. Bà phủ, khi ấy, cũng có giãnh chớ đặng chút của, song mãn hay thuốc-cổ-chàng, nếu trở lại cũng phải hay tây láng.
Mạnh-Hương tự bòn-sén mệc đầu, cho cũng có lòng thương chi. Đới vậy khi hét phang đả đập, bà-phủ mới gọi thợ cho em; tức thì Mạnh-Hương giỡ bạc lỏn, bèn chệ đem chổng con về Vinh-long về ở. Đứng bạc và đậy-thợ, người chệ nghi lỏn, đem chổng với con về nhà em mà ở-túc. Mạnh-Hương chệ-cỏ hết sức, song chớng-bình quan phủ chớng thuyón chớng-cây-càng làm thếm, chớng chớng chớng làm dữ. Túng thế phải về quê nhà, sống lẻ riêng phòng, cho mới minh thông thầ. Chẳng lẽ, ở đặng tám tháng trường, bòn ngái chời an kiến. Mẹ con Tô-Anh cực tang, song Bà-phủ ở riêng nhà, còn Tô-Anh thì đeo theo chơn cậu.

(Còn nữa)

Luận
Nước A
nhược L
cổ (Theo
nguyên d
Thuở tru
hơn một
quan ch
quê, ch
lê, ch
đều n
tộc nư
đến cha
lê nghĩa
vào th
Lê-th
Chợc, đ
xếng đ
đôi ch
truyền đ
như vậy
đồng cũ
trị t) k
quốc th
là để.
Đến đ
quốc m
trường
những p
giãn ti
mở tr
ngày m
Nam ta,
hỏi, th
có cư
người ở
pau r
lại, m
ông b
mùa q
sanh g
minh đ
Đầu n
nước T
lần l
tiện k
Độc K
phong
sai l
từ là
sinh tr
Ông Kh
thời ch
việc ản
câu: L

Luận tục lệ nước Nam

(Mœurs annamites)

Nước Annam ta mà đến nỗi tích nhược là bởi có gì? Bởi hai chữ *nệ* (theo *Thôi xưa*) Nhưng mà suy nguyên do, bởi từ chú Chư mà ra: Thuở trước Annam bị Tàu cai trị hơn một ngàn năm, những là đặt quan chức, bày khoa cử, định luật lệ, chế lễ nghi, thầy thầy chánh trị đều noi theo Trung-quốc, thời dân tộc nước Nam ta, lúc bấy giờ từ ông đến cha, đến đời con đời cháu, cái lễ nghĩa ấy, cái phong tục ấy, đã in vào thấu đến não căn. Đến đời vua Lê-thái-tổ bấy nghĩa bình mà đánh Chê, đuổi Chê về Tàu, thì tuy xưng nghĩa độc lập, tự do, nhưng chế độ phong tục cũng không biến đổi chút nào, cho nên dần dần lưu truyền đến đời sau cũng thế thành như vậy. Bởi vì trong lúc ấy, vua chỉ đóng cửa nước mà trị dân (bế môn tự trị) không thấy sự văn minh ngoại quốc thế nào, tưởng bắt chước Tàu là đủ.

Đến đời nhị-thập-thế-kỷ đây, quốc mới sang báo-hộ, thì học thuật tự tưởng càng ngày càng mở mang những phong tục lễ nghi, đều theo giầu tiện, muốn cho nước Annam ta mở trí khôn, thấy đó mà một ngày một đổi. Thế mà người nước Nam ta, trừ ra bậc thượng lưu xã hội, thời phần nhiều còn những ông cố cựu, những bạn hủ nhỏ, và mấy người ở miền thôn dã, vẫn còn bảo nhau rằng: *Phong tục của ông bà để lại, mình làm con cháu, lễ gì mà cái ông bà, nói như vậy, thiệt là quê mùa quá. Nếu ông bà mình mà sanh gặp đời này, không lẽ ông bà mình đại gì mà không đổi.*

Đầu nói rằng: Theo cổ tục nước Tàu, thì nước Tàu đời nay, xem với nước Tàu đời xưa thế nào, có phải lần lần cũng biến cải mà theo gian tiện không. Như nói chượng đạo Đức Khổng-tử, mà theo lễ nghĩa phong tục của thánh hiền, ấy lại càng sai lầm; sao không biết ông Khổng-tử là ông thánh *Thời-trung*, (tùy thời thích trung), nghĩa là ở theo lễ đời. Ông Khổng-tử không nói câu: *Tùy thời chi nghĩa sao?* ấy là ngài dạy việc ăn ở theo thời đó, lại không nói câu: *Lễ-tùng nghi sao?* ấy là ngài

chỉ việc lễ nghĩa tùy theo gian-tiện đó. Còn lễ gì mà cứ y như cựu lệ. Thường thầy người Annam ta, hề gặp những *lễ tang, lễ tế, lễ hạ, lễ hôn*, người giầu sang thời xa xỉ quá chừng, còn người nghèo, thiếu trước hụt sau, cũng ràng sức làm cho đủ lễ, có phải đều ấy là sự thiệt hại trước con mắt đó không? tôi xin kể mọi sự thiệt hại ra sau này: (Còn nữa)

Văn-Üyên

(Variété littéraire)

Ít câu chữ nhỏ

(Quelques caractères)

- 1° *Cầm tâm từ khải.*
Lòng gấm miếng thù, khen văn chương hay như gấm thù. *Lòng gan ta cùng ngũ tạng đều là gấm thù, nếu không vậy sao hết ta mở miếng thành văn, huoi bút đẹp sương.*
- 2° *Thất bộ kỳ tài.*
Bảy được tài là.
Ấy trước có giải câu: chữ đầu nhiên có, xin xem lại.
- 3° *Kính thần khắp quí.*
Quí khác thần kinh, là lời khen kẻ làm từ phủ húng hào.
- Tích. — Xưa kia có cửa khách hiệu Nhứt-thách-tiên nhơn, bút lực kinh phong vũ, thì thành khắp quí thần (*hà viết xuống thì kinh mưa gió, thì rồi khác quí thần*).
- 4° *Huê dạng giá đồng.*
Huê dạng chẳng đồng là chế văn chương quái lạ.
- 5° *Phá thiên hoang.*
Câu này để tặng nhà-nho mới thì đại lần đầu.

THƠ TIN VÀNG LẠI

(Petites correspondances)

Tôi thường xem báo, thấy trong nhiều thư nơi khoản công văn lược lược của Chánh-phủ phát ra, những là cấp bằng đổi chỗ cùng thăng chức cai phó tổng, thường hỏi về từ hàng huyện sắp lên thì đề ông X... ông Y... còn thông-ngôn kỹ-lục thì đề thầy A... thầy B... cai phó tổng thì thường đề thầy C... thầy D...

Tôi còn thiếu niên chưa hiểu hết cách tính hồ chương có thợ trước mạng trào-dinh nên xin phiền ông trả lời dùm trong báo cho chư vị khán-quan tường! Vậy chỉ cai-tổng hoặc phó-tổng, mà mình đến có việc phải dùng tiếng thưa với ông hay là thưa với thầy.

Trò Lỗ ói! Trò hút thuốc này coi!

Thiệt là ngon và thơm quá! Nó là thuốc BASTOS đã!

Còn tới quan Phủ, quan Huyện thì phải *bầm quan* *lưu* hay là *bầm ống*.

Vì tôi thấy có nhiều nơi chỗ kêu vậy, chỗ lại bày kêu thế khác, nên tôi muốn cho đích xác tiếng mình phải dùng với kẻ bề trên, hầu cho khỏi sai lầm mà bị sa vào nơi lỗi phép.

Kính xin ông niệm tình trả lời giùm thì tôi rất đón ơn.

C. (G. Đ.)

Trả lời cho M. C.

Bộ đây thầy có bị ai trong mấy vị ấy lỗi phải chỉ với thầy rồi hay sao, mà thầy hỏi chơi vậy, chứ có lý nào thầy không hiểu thường tự thuở cựu trào đi chỉ bày giờ thì hề quan Huyện quan Phủ thì bầm quan Huyện hoặc bầm quan Phủ.

Còn làm cai phó tổng thì bầm hoặc thưa với thầy cai hoặc thầy phó, chứ kêu sao bày giờ?

Chi-bát

Thuốc gói chưa bán hiệu GLOBE

AI AI CỘNG ĐA VI SỐ THƠM ĐIỀU

Có một mình hãng Denis Frères trứ thuốc này mà thôi.

CUỘC XỔ SỮ BÈ LẤY TIỀN TRỢ GIÚP VIỆC LÂM PHƯỚC BÊN ĐẠI-PHÁP (Xổ số ngày 15 Juillet 1918)

Các số trúng:

Số Đốc-dắc 14.149	trúng	55.800 \$
Số hạng nhì 35.872	"	27.650
Số hạng ba 49.495	"	10.000
Số 2.075 và 39.825	trúng	2.500 \$
Số 8.902, 6.981, 31.498, 27.470, 37.605	trúng	1000 \$

Các số sau đây trúng 100 \$:

183	253	254	361	427
847	937	1.013	1.114	1.203
1.550	1.553	1.763	2.346	2.462
2.472	2.543	2.611	2.652	2.777

FUEILLETON DU 8 AOUT 1918

THẤT THI BÁT MẠNG

(Sept cadavres et huit morts)

LÝ-ĐÔNG-ĐÌNH phiên dịch.

(Tiếp theo)

Một nhà hai mạng thác oan, Đòng làm chủ cháu kết oán lập mưu.

Hỷ-Lai nghe trong phòng nàng Quế-Tiên tự ái (thật cố), khi ấy hoảng hốt, chẳng biết kêu ai, chỉ đứng dưới thêm mà la tiếng lớn, lủ quan khách ai này đều kinh hãi, chạy vào cứu, thì hủ phu-dang đã rụng rớt, than ôi! *sắc nước hương trời ở đâu?*

Cuộc rưng, dâng buồm, lúc bấy giờ triết hết. Nguyên nàng Quế-Tiên tuổi còn thơ ấu, có hứa lời gả cho chàng Kim-Ngọc là con ông Trần-trạch-Quảng, ông ấy vẫn là một người hay mưu sự kiện cáo, người bướng bỉnh kêu là Trưng-sư. — Quí-Hưng thấy em mình chết, bất-dắc-kỳ-tử (chết oan mạng), lo sợ ông ấy lấy cơ đồ mà hại mình chăng, bèn mời Tôn-Không lại mà vấn kế (hỏi mưu kế). Tôn-Không biểu: hãy cứ khiến người đưa thơ qua báo tin cho Trần-trạch-Quảng, và biến

đờ lễ vật chât đỉnh, dâng thắp miêng, nhai ta, Quí-Hưng nghe lời làm như vậy. Chàng đề Trạch-Quảng nghe tin, nỗi giận, liền đi với con mình sang thăm, bèn nói với Quí-Hưng rằng: nhà tôi vô phước, chẳng gặp đàn hiền, vậy chớ chẳng biết em chàng đau bệnh gì mà bỏ mạng?

Quí-Hưng nói: Em tôi đại quá, nó muốn gả nghĩa với người ta, tôi lấy lời phải, ngăn đón, nó chẳng chịu nghe, nên nó khinh thân tự tận (liều mình chết). Trạch-Quảng nói lại rằng: Việc ấy chưa trạch chần giả, phải tới báo quan khản nghiệm cứu xét nguyên do. Quí-Hưng nghe nói, run sợ, e lạy sự mình chẳng, bèn đem vàng một trăm lượng đưa cho Trạch-Quảng xin bãi chuyện báo quan, và đặc con thị-ly là Tiêu-quyên giao cho chàng Kim-Ngọc đem về làm tiểu-thiếp.

Nỗi về nàng Quế-Tiên khi gòn von mang, thì có viết một phong thơ để lại, dặn đưa sang cho Quế-Thuyền. Quế-Thuyền đi cách biệt Quế-Tiên lâu ngày, đem lòng trông nhớ, muốn gởi thơ thăm, xảy thấy có thơ Hà-Thị khiến người đưa đến, liền mở ra xem thấy thơ rằng:

Cần kẻ đỡ vai hàng chực mực, Cạn thơ phong một bức từ mây. Trưng phân ly trời đã thủng chày, Ấy nặng nỗi trăm năm từ biệt. Nặng gian thương tình khí huyết, Sự bất bình nên phải quyền sanh. Diệt hung-nhân là kiếp mong manh, Trăn đặc mạng từ xưa cũng thế. Núi Cô-mâu ơn sâu đường bẽ, Thương tình chi nghĩa nặng tay non. Trẻ sanh đầu chẳng đứng vườn tròn, Chín số cũng có ngày gặp gỡ. Lối làm biệt lệ hàng than thở, Xin chi đánh ở lại trần gian. Quế-Thuyền đọc xong rồi, liếc sa nước mắt, thương xót quá chừng, bèn làm lễ điện, vái linh hồn Quế-Tiên có linh xin hưởng.

Quí-Hưng nghe được, bèn kêu vợ là Hà-Thị mà mắng nhiếc rằng: Em tao nó có chết thơ lại, sao mấy chàng cho thơ hay mà mấy đàng thiên tự khiến người đưa sang bèn Lam-trung-gia? Nói rồi đem ra đánh đập.

Hà-Thị tức mình, đã can gián khuyên, lại làm đều si nhip, bèn đứng trên lầu, gieo mình xuống mà chết. Khi ấy bọn bà con bên

Hà-Thị nghe tin chày đến, Quí-Hưng phải to hét hơn hai ngàn mền mực.

Nhà Quí-Hưng lúc bấy giờ, người chết, cửa ra, mà nhà ta cũng không từ một chút nào. — Một hôm Quí-Hưng mới chợp mắt, Tôn-Không rằng: Vì tôi công ơn tôi mà bị thác đây, là bởi tự thàng Thiên-Lai mà ra, tôi muốn qua nhà bắt nó thường mạng, mới vào lòng tôi.

Tôn-Không nói: được, phải làm. Khi ấy hai người đến đi, mới khiêng cửa ngõ xảy thấy hai tay lặc-si là Đổng-Đương và Diệp-Thanh, Tôn-Không liền chào mời một chén rất trọng hậu, tình từ cảm ơn, rồi đưa lương mà làm cỗ. Quí-Hưng thấy thế, thoát nghe trong nhà, Quí-Hưng sợ hãi, nhỏ kêu van rên siết, chưa biết là ai, sợ xem hai sau phải giết.

(Còn nữa)

2.902	2.972	3.238	3.339	3.822
4.146	4.450	4.512	5.412	5.507
5.629	5.919	6.222	6.465	6.473
6.813	6.873	6.992	7.033	7.045
7.388	7.452	7.643	8.368	8.374
8.474	8.686	8.795	8.850	8.861
8.876	9.076	9.563	9.692	9.711
9.788	10.001	10.120	10.177	10.268
10.334	10.488	10.558	10.751	10.769
10.869	11.152	11.524	12.006	12.028
12.210	12.408	12.820	12.935	12.982
13.337	13.560	13.726	13.790	13.875
14.050	14.241	14.257	14.273	14.376
14.893	14.774	14.786	14.831	15.021
15.029	15.343	15.393	15.735	15.760
15.790	15.835	16.196	16.244	16.267
16.305	16.312	16.405	16.469	16.482
16.492	16.690	16.709	16.742	16.895
17.036	17.099	17.399	17.408	17.478
17.544	17.982	18.021	18.046	18.198
18.240	18.299	18.353	18.726	18.848
18.921	19.006	19.213	19.410	19.432
19.577	19.823	20.125	20.143	20.194
20.267	20.305	20.409	20.477	20.530
20.553	20.571	20.710	20.751	20.829
20.849	21.033	21.057	21.203	21.263
21.697	21.745	21.759	21.863	21.878
21.880	21.941	22.098	22.588	22.825
23.269	23.355	23.620	23.625	23.652
23.908	24.437	24.543	24.752	24.774
24.812	25.060	25.150	25.208	25.209
25.312	25.545	25.639	25.656	25.717
25.763	25.908	26.074	26.217	26.498
26.556	26.781	26.796	26.960	27.039
27.565	27.717	27.928	28.191	28.205
28.623	28.698	28.815	28.860	29.032
29.154	29.339	29.379	29.406	29.438
29.822	29.926	30.198	30.362	30.370
30.383	30.585	30.635	30.803	30.953
31.015	31.054	31.348	31.413	31.490
31.558	31.584	31.657	31.682	31.806
31.875	31.881	32.112	32.150	32.774
33.015	33.106	33.121	33.266	33.577
33.688	33.799	33.913	33.921	33.940
34.012	34.161	34.517	34.797	34.803
34.975	35.104	35.279	35.539	35.542
35.706	36.056	36.340	36.363	36.368
36.509	36.559	36.560	36.670	36.921
37.071	37.308	37.347	37.412	37.499
37.738	37.758	37.795	37.897	38.031
38.069	38.076	38.148	38.286	38.301
38.495	38.544	38.579	38.671	38.845
38.862	39.582	39.606	39.663	39.723
40.153	40.193	40.296	40.328	40.456
40.968	40.972	41.051	41.212	41.660
41.734	41.926	42.063	42.477	42.578
42.759	42.762	42.765	42.844	43.097
43.189	43.519	43.858	43.937	44.313
44.614	44.777	44.824	44.912	45.001
45.148	45.491	45.162	45.196	45.306
45.333	46.331	45.593	45.915	46.025
46.278	47.505	46.369	46.588	46.761
47.290	49.345	47.696	47.950	48.071
48.290	52.169	49.704	50.925	51.092
51.406	53.117	52.625	52.708	52.725
52.994	49.345	53.431	53.540	53.678
54.400				

ATELIER de GRAVURE sur MÉTAUX & MARBRES
En Tous Genres
Paris, Modèles
P. M. Modèles

NG. CHI-HOÀ
GRAVEUR
42, Rue Amiral-Dupré. — SAIGON

Kính trình chư quý vị tôi có lập TIỆM KHẮC CON ĐÁU ĐỪNG VÀ MÙ THUNG (TIMBRES CUIVRE ET CAOUTCHOUC) bằng đồng, chạm mô bia đá chạm thạch đê mã (pierres tombales), có đủ thứ con dấu lạ. Quý khách muốn dùng kiểu nào xin gửi thư chụp tôi thì tôi sẽ gửi catalogue cho coi và ý kiểu nào thì tôi hết lòng làm cho vừa ý và tính giá thiệt rẻ, tôi rất đợi ơn vô cùng.

Nhà Lefranc và Công-ty
Ở PARIS

LÀM MÀU VERNIS VÀ MỰC IN
Hãng DENIS FRÈRES,
một mình đại lý
cả Đông-dương

HÃY HỎI
THỨ HỘP QUỆT
HIỆU NÀY

LÀ THỨ TỐT
HƠN CÁC THỨ
KHÁC

PHÁP-QUỐC THUỐC BÒ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTICLAIREUX
Của ông lương-y GUILLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế đương của quan lương-y GUILLIÉ lấy làm thần hiệu trong những bệnh HƯ PHẪU, đau trong TÍ VỊ, đau nơi TRÁI TIM, ĐAU GÂN, ĐAU MINH, RẾT VỎ ĐÀ, hoặc CHỐI NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HỒ ĐÀI, BỊNH CÚM, GHỀ CHỐC NGOẠI ĐÀ và bệnh có TRÙNG LÁI TRONG BỤNG.

Xy là một thứ THUỐC XÒ rõ tiền và rất hiệu nghiệm làm cho HUỆT RA TINH KHIẾT. Những bệnh ghê bởi ĐÀM hay là MẬT phát ra thì uống nó hay lắm.

Một ki thuốc trị đàm nào mà không có dấu ty tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÒ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XÒ
nữa cũng rất trong thì Elixir Tonique Anticlaireux của quan lương-y Guillié.

Đành chỗ trị thuốc này là nhà: PAUL GAGE PILS, một phố nhỏ số 7, đường GREENELLE ST GERMAIN gần bãi số 9, ở phố St thành PARIS.

và TRONG CÁC ĐƯỢC PHƯƠNG ĐỀU CÒ NẤM

KHOAN CHẤT THỦY
(Nước suối kim thạch)

VICHY
PHÁP-QUỐC-TUYÊN
VICHY CÉLESTINS

Có bán nguyên vẹn ở | Trị bệnh đau Thận, bệnh đau Bàng-quang, bệnh Phóng-thụch-lâm-bệnh (Kể) — Sau máy chủ liệt-tê.

VICHY GRANDE-GRILLE trị bệnh đau gan và bệnh đái.

VICHY HOPITAL trị bệnh thương tí, bệnh nhọt.

Máy coi chừng đồ giả mạo, khi mua phải chỉ cho rằng thứ nước nào mình muốn dùng.

VICHY-ÉTAT ĐIỀU TÊ
SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước, muối lý mà ra. — Có hộp và có ve.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3 viên thì sẽ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đẹp nước mắt (mỏi-khí-chấn).

PATHÉPHONE

Thư máy nói, thư kèn hát Pathéphone này có một mình nó nói tiếng người hơn hết.

Thư máy nói, thư kèn hát Pathéphone này có một mình nó nói tiếng người hơn hết.

TẠI HÀNG CÓ HƠN 4 TRIỆU Đĩa HÁT ĐỦ CÁC THỨ TIẾNG

Đĩa hát Langsa, Annam, Bắc-kỳ, Cao-man, E-ma-nu, Khe-thào, Trầu-châu.

CẢ ĐĨA CẢ MỸ VÀ KIM ĐỀU CÓ ĐÍNH HIỆU PATHÉ
Khi mua phải nài cho được hiệu ty. Vì đĩa hát hiệu này tốt nhất, kèn hát hiệu này rõ ràng thanh thế, kim băng ngọc thạch chẳng hề khi nào mòn.

Le Directeur-Gérant: F.-H. SCHNEIDER
Certifié l'insertion. . . . .
Saigon, le 19

Vu pour légalisation de la signature
de M. . . . .
Saigon, le 19
Le Maire de la Ville de Saigon

Saigon — imp. F.-H. SCHNEIDER
Certifié le tirage à
Deux mille exemplaires.
saigon - 8. 8. 18

Lục Tỉnh Tân Văn

六省新聞

MỖI TUẦN RA HAI KỲ NGÀY THỨ NĂM VÀ NGÀY CHỨA NHỰT

GIÁ BÁN	
TRONG ĐỊA-PHẬN ĐÔNG-DƯƠNG	
Một năm	6 \$ 00
Sáu tháng	3 50
Ba tháng	2 00
Mỗi số	0 06
Đổi chỗ ở	0 \$ 20
ĐẠI-PHÁP VÀ CÁC THUỘC ĐỊA	
Một năm	20fr 00

Số: 546
NĂM THỨ MƯỜI HAI

BÁN LẺ MỖI SỐ: 0 \$ 06

11 Août 1918,
5 tháng bảy Annam
Năm Mậu ngü

DIRECTION ET ADMINISTRATION :
F.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES

Le centimètre de hauteur sur 0.065 de large. 1950
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre quelque soit le caractère employé.

BỔ CẢO
Những lời rao về việc buôn bán nếu gửi thư đến Ban quản trị Ban quản sẽ gửi cho một cái bản để giá phân minh.

Phụ nghiệp từ nông thừa

(Métier traditionnel)

Nhà nào có gia pháp riêng này. Như nhà các quan, nhà trăm anh. nhà máy thầy thì con cháu hay trong mong đi làm quan, hoặc giúp việc nhà nước. Con trai, con gái, hằng ngày thấy gương trước mắt, trong trí khôn quyết rất đoán chẳng có nghề chi tại chi và danh dự hơn là nghề của cha mình. Mỗi tháng thấy không làm cái chi cho một xắc mà lãnh 30 \$, 40 \$ bạc lương, thì nào cần trẻ em trường là nhiều lắm, có để đầu 30 \$, 40 \$ bạc ấy không đi cho tia nó hút xi-gà, có dư đầu mà lờng lăm giàu, mua đất cất phố, dựng hướng hơng lợi, hoặc mua ruộng, sấm vườn mà nhờ bông trái. Bè nào cha nó cũng phải mưu sự cho nó cái lộc riêng đặng đắp đổi với đời, hoặc là sanh sự chừa có bạc lấy xâu, hoặc là bày mưu này kẻ khác ngõ hầu có tiền thêm vào nhà đặng xây dựng.

Chi như con cháu nhà buôn chẳng phải thế. Khi đứng giờ học thì lo nhập trường, đến lúc về nhà thì trước mắt thấy nhiều việc lợi vào nhà họ. Bật cần là bán món chi, dầu không lợi nhiều cũng là lợi ít. Cứ nhiều món hàng gặp lúc những giá mua không bao nhiêu tiền, đến khi bắt giá lên cao, vốn một lợi một. Con nít thì hồi còn non như sáp, thấy cái lợi trước mắt, lợi mà không lo sợ, lợi phần mình chẳng phải làm đều bắt nơn mà có, thì trí nó một ngày một tin nhiệm, trong học cho biết vớ đủ ngõ hầu về nhà giúp đỡ mẹ cha, lần lần học tập nghề buôn, thì thiệt là có trường nào dạy nghề buôn cho bằng ngôi hàng dạy khôn con trẻ, nó dạy từ chữm tóc kẻ răng, dạy cho đến lối ăn tiếng nói, dạy tính hơn tính thua, dạy tính lợi tính lỗ, dạy làm số đầu số xuất, dạy làm toa làm yế, dạy cho biết xem người chơn kẻ giả, người đáng cho thiếu bạc ngàn, người không nên bán chịu nửa điếu. Con trẻ từ ngày biết học nói cho đến tuổi gia quan, đêm ngày qua lại, lần thời giữa thương trường, có lẽ nào sao không trở nên một nhà buôn đủ tài lực, vì hề gần mực thì đen gần đèn thì sáng. Chỉ như từ cơ trí khôn cho đến 20 tuổi, mỗi ngày hằng thấy cha mẹ hướng của nó, hằng thấy cha mẹ dựng chức quĩ mưu thân mà sanh lợi thì có lẽ nào đứa trẻ ấy không ham nghề của cha mẹ nó sao? Nếu nó không thêm nghề lòng hiểm ấy mà sang qua nghề buôn, thiệt là khó để làm, thế nào nó làm lại con cháu nhà buôn, vì tự ầu

chi trường, chưa hề nghe lọt vào tai các tiếng nhà buôn dùng hằng ngày mà mãi mãi. Thế gì nó tức thì thông thạo việc thương trường, phải tốn công học tập, chớ con cháu nhà buôn hằng ngày thấy cha mình siêng năng cần cng, thức khuya dậy sớm, đặng mà kiếm một hai đồng lời, trước là chi đó thế thì, sau là gop nhóp để đúng kỳ mà trả toa về là tiền mua chịu hàng hóa. Trong nghề buôn cái đúng kỳ mà trả toa về cho xong đó là một việc rất trọng hệ vô cùng, nhờ đó mà việc buôn bán càng ngày càng to, thiên hạ có lòng tin tưởng vì có câu ví dụ Langsa rằng: *Hề trả nợ xong, thì được thiên hạ trọng*. Người Annam mình ít kể rõ cái việc trong hệ ấy, tánh tình hay lầy lắt, đúng kỳ chẳng hề trả cho trọn số nợ, thế gì cũng dễ thiếu lại không nhiều thì ít. Các hãng buôn chẳng hề chịu vâng đầu, mình giao kết phân minh rằng *hàng này mua chịu một tháng trả, thì phải lo chớ có bạc, đúng kỳ toa đến tiệm phải trả ngay. Kỳ hai tháng, kỳ ba tháng thì cũng thế, nếu đúng kỳ mà lời thối, thì danh tiếng mất rồi, sau phải mua mới, chớ không ai dám bán chịu nữa*. Mà thế thường nhờ cuộc mua chịu mới trởng buôn to, vì ai đâu có bạc mặt nhiều mà mua mặt hoai, ấy là một việc trọng hệ thứ nhất. Con việc trong hệ thứ nhì, là một lời nói ra phải nhìn biết, như câu *nhất ngôn thiên kim* là một tiếng ừ ngàn vàng. Thí dụ: *Tôi định giá mua một tạ lá 30 \$, tôi định mua 100 tạ, giá tổng cộng là 3000 \$, chịu giá rồi mà chưa lấy hàng, cách vài giờ giá chũ sụt xuống, còn 27 \$ một tạ, thấy lỗ mỗi tạ là 3 \$, tôi lỗ là 300 \$ mà tôi không dám chối, cứ việc thanh hàng, tổng cộng trả 3000 \$ ngay, tôi chịu lỗ, rằng bán giải, vì ngày sau nếu hàng đã đánh giá rồi mà thành linh bắt giá lên, cửa tiệm cũng không phải chịu thiệt, giá đã định mà làm toa cho tôi, tôi thấy lợi trước mắt. Bỗng bán như thế mới là phải lẽ, ấy là Thủ Tin lam đầu. Đầu đã ừ rồi mà nếu mình thủ tin thì phải sắp tiệm, cũng cứ việc thủ tin lam đầu. Tóm lại một câu là con cháu nhà buôn hằng ngày thấy trước mắt hai độn quan hệ ấy. Nếu *thất tin, thất ngôn*, thì chẳng trởng buôn to bán lớn gì được.*

Nếu đồng bang muốn buôn to thì phải tập tành thủ tin lam đầu. Dầu cho Hằng gặt gao thêm ấy đi nữa, nghe đến hiệu tiệm mình thì mau mau bán cho để giúp mình thủ lợi hơn. Annam mình biết mấy đều ấy chần chừ, song lẽ hay chũ ý chơn không trởng buôn to được là vậy đó

CAO-THỎ-HÙNG

ÂU-CHÂU CHIẾN SỰ

(Autour de la guerre)

Đất Marne là hiểm địa của A-lê-mãn

Năm 1914 Alemán thất đại trận Marne bị đuổi ra trót trăm ngàn thước, năm ný trở về với tỉnh Marne nữa; song những danh tướng Langsa thủ thắng năm trước chẳng còn cầm binh; như Thông-soái Joffre thì tại ngoại; Thông-chê Maunoury thì bị úi; Thông-chê Sarraill, đoạn lỵ đạo binh của Đông-cung Alemán là Kronprinz khi muốn qua tiếp đạo binh Von-kluck, thì đã vào đạo lưu-hận, an đường; còn Thông-chê D'ibail, đang con Thông-chê castelnau bị thôi, xua binh tiếp đánh thẳng trận Grand-Couronne thuộc thành Nancy, rồi đóng lãnh ở-soái, trấn thủ thành Paris thì năm nay 1918, trung tuần tháng juin, đã có chiếu chỉ Bức giám-quốc phong chức Thái-sư, thưởng thụ Thượng-dãng bửu-tĩnh thế cho Thông-chê Florentin. Cố ấy nên Thông-chê Guillaumat mới vào thế cho Dubail lãnh ấn thủ thành Paris từ ấy.

Tóm lại, hàng tướng sĩ trong cơn nguy cấp là cơn eg đó gần tàn bại, thành Paris hầu thọ khèn, hết sức đuổi Ajenlan ra khỏi, nay đều chẳng còn cầm binh, trừ ra Thông-soái Foch thì đang điều khiển. Hàng chư tướng từng lỵ Thông-soái Foch, như Gouraud, Mangin Degoutte v.v. đều là tướng có danh, lại thêm trận thế ngày nay cũng đã an bài để cho mà cứ hiem.

Năm 1914, nghĩa là lúc mới xuất sư Alemán đap Béo-git (Belgique) xua đại binh đánh thẳng vào thành Paris quân sĩ A-lê-mãn chắc mình đắc thắng, nên đã hinh hờ vớ mông, nếu vào đing kinh đô, thì chỉ là bầu vật. Lợi vậy đạo binh của Von Kluck đang đánh phía bắc thành Paris, tình hình trở qua đặng, quyết chặn hai đạo binh Langsa mà đánh ép, chẳng để qua không lời, là binh Langsa tìm làm cho binh Alemán cá mặt. Năm này Alemán cũng nhằm thành Paris mà đánh vào như năm 1914 vậy. Mà năm nay nó trận của Ludendorf thì tự tự hơn hơn 1914 nữa, Sĩ-sự binh Langsa tập hợp; hoặc bắt từ hữu mà đánh qua, nên hàng lỵ mới tràn, ten quân đánh thẳng vào thành Paris, phải đặt binh Langsa cho tại. Bởi vậy đạo binh Kronprinz công phá mặt trận từ Montdidier tới Noyon, chẳng phải quyết đánh vào thành Paris mà thôi, mà cũng quyết đánh lấy đất Compiègne, rừng Compiègne và mây chỗ địa thế lớn, mây bừa đầu tháng, trường kẻ Ludendorf đắc thành, vì lấy đặng mây chỗ cao rồi, thế chiếm đất Compiègne dĩ như phân chũr đing. Chẳng để binh Langsa đánh giữ lại hết, làm A-lê-mãn phải đing chiến, lợm binh tăng và chũr binh đến mặt trận Flandres sai qua tiếp thụ Kronprinz tái chiến. Cố ấy nên mây trận khởi đánh bừa 27 mai, đánh từ

Reims qua Soissons đặng có mở đường lần từ Montdidier qua Noyon đến in như một. Chánh tướng Fritz Von Below cầm đạo tá-chỉ, vàng lỵ đem binh mai phục dài theo đàng núi từ Reims tới Marne đặng mà giữ cho trung-quân đánh tới.

Trung-quân này cho thông-chê von Boehm cầm, trở mặt qua hướng tây, đánh mở đàng từ Noyon qua Château-Thierry.

Còn hũy-dục thì này cho Chánh tướng Von Hutier, đánh từ Montdidier qua Noyon. Binh Chánh-tướng Von Hutier tàu công, tà thì thắng tới Oise, trung quân thì thắng tới Maiz, tướng sở nguyên đắc thành, chẳng để tới Matz rồi bị đở.

Binh Langsa từ đây ngăn chặn binh A-lê-mãn, không hề tàn tới, Binh A-lê-mãn đã chúng chiếm đặng mây cánh rừng Compiègne và Villers-Cotterets, đặng làm camp bôn mà công phá Paris, lại cũng chẳng qua nói các nòng súng mà đoạt lỵ.

Binh Langsa, tuy chẳng đuổi A-lê-mãn trở lại, song cầm cự mà đợi binh Huê-Kỳ đặng, cũng là giữ làm. Binh Huê-Kỳ tới rồi, hiệp với binh Langsa và Ang-lơ mà nghinh địch.

Qua tới ngày 15 Juillet, Kronprinz tràn lỵ ba-quân khởi chiến, chiếm cho đặng Epernay Montmirail, ngõ hầu đoạn đàng thông thương của binh Langsa qua thành Verdun và đầu lưng nhau lợp thì đánh về thành Paris, lợp thì đánh ra Champagne, Lorraine cho đẽ, chẳng để binh Đông-Minh anh lỵng, lại thêm có trí trũp Mangin Gouraud, Degoutte cầm binh, phá kẻ Kronprinz, đuổi A-lê-mãn ra khỏi Marne, bắt sống và tử mơi ngàn, giết 180 ngàn binh A-lê-mãn, thấy chũng như thế. Từ đây A-lê-mãn thất luôn luôn, binh Đông-Minh đã chiếm Château-Thierry, chiếm Soissons đợ qua sông Vesle, truy cấn A-lê-mãn tới Coulouges, lỵ Xille-en-Tardenois chiếm Guise và Thillois, đặng giết trước khi bỏ đi, rồi xom lưng chạy rùi. Binh Đông-Minh nữa lúc hạ đặng truy cấn, mà đã tới sông Aisne rồi cũng chặn từ Soissons qua Tonnai, rồi đạo Mã-Kị là hũy đạo của Đồn-minh ở lại một sông Vesle.

Bởi vậy năm nay binh Đông-Minh đặng lợi lớn; còn A-lê-mãn và O-Trichsen thì cả thất. Phen ni quân giặc hết thế cầm cự rồi, chắc sao binh Đông-Minh cũng đuổi Cường-khần ra ngoài cõi.

Binh I-ta-lien tại Bắc-kinh

Vấn khi Nga quân đã còn thuận với Đức, thì quân của Áo thì khi kỳ dần dần chiếm đặng các tỉnh thuộc về Áo, quốc phải từng chinh thảo binh A-lê-mãn qua ranh Nga mà công phá binh Nga, bị binh Nga bắt đem về nhốt tại Xi-bê-ri. Nay Nga đã trở lòng theo với Đức Áo, thì tá giặc I-ta-lien lên trốn về Bắc kinh mà đi tìm Công sứ I-ta-li, tại đó có công quan Đốc-binh I-ta-lien mỹ danh là Huê-ra-đa nhóm các tá trốn ấy mà tập luyện, nội vụ đợc vài ngàn tên.

ÔNG

trường tư... hình... của... trong... thời... từ, ca... tình... học... ra v... có c... (v...

máy mới điều coolies đem bao bố tới lên đặng... máy mới điều coolies đem bao bố tới lên đặng... máy mới điều coolies đem bao bố tới lên đặng...

mập táp, nhiều lần bị võ hầu cán dẹt mặt... mập táp, nhiều lần bị võ hầu cán dẹt mặt... mập táp, nhiều lần bị võ hầu cán dẹt mặt...

trong báo rất phải, có lẽ chinao dùng... trong báo rất phải, có lẽ chinao dùng... trong báo rất phải, có lẽ chinao dùng...

Khôi hài

(Contes pour rire)

Ái lệ hử???

Hai anh kia ăn mặc bảnh bao; chiếu thứ... Hai anh kia ăn mặc bảnh bao; chiếu thứ... Hai anh kia ăn mặc bảnh bao; chiếu thứ...

CUỘC ĐẤU GIÁ

(Avis d'appel d'offres et adjudications)

Ngày thứ năm 29 Aout 1918

Tại sở Tào tác Saigon

ĐẤU GIÁ Cải tạo nhà, thường cũ-lao-rông

(Mytho) quân thú nh...

Tiền thế chung tam... 109 s

Tiền thế chung nhất định. 1000fr.

Ái muốn xem điều lệ về cuộc đấu giá thì

phải đến tại phòng quan chánh bác vật

sở Tào tác Namky Saigon ngay vào ngày

trừ ra ngày chúa nhật và ngày lễ.

Ngày thứ năm 29 Aout 1918

Tại sở Tào tác Saigon

ĐẤU GIÁ Mua 1340 thước ruộng đã đ...

đường quân hạt số 16 từ Saigon

đi Camau qua ngan hạt Cánh và

Sốtràng là khoán đường về địa

phần Vinhlong giữa cây trụ số

14-000 và 14-330.

Thế chung tam... 90 s

Thế chung nhất định. 720 fr.

Ái muốn đấu giá phải đến xem điều lệ

cuộc đấu giá tại phòng quan chánh bác vật

sở Tào tác Saigon trong giờ làm việc ngày

nào tùy thích, trừ ngày chúa nhật và ngày

lễ.

THƠ TÍN VANG LAI

(Petites correspondances)

Sadec, le 2 aout 1918.

Kính ông Quan Huê, đặng rồ: Tôi

đọc cái bài chinao gian trá liền nhớ

sự một chuyên, nên lật đật viết thơ

cho ông hay.

Số là người anh em bạn tôi có bình

hồ đã lâu thấy Chêc rao bán thuốc chỉ

khải liền mua uống thì hết ho, rồi

le vài bữa ho lại lung hơn lúc trước,

va liền mua nữa uống hết ho, rồi

vài ngày ho lại, va bây giờ lại bỏ cái

thuốc ho đó không được, nó làm

đường như va ghiên vậy, có uống

thuốc ấy thì hết ho, bằng vàng thuốc

thì ho ối hen. Tôi nghĩ lời ông nói

D. V. G.

Xem... Nam-ba... rừi vông... rừi kiều... ong-tính... rừi tương... ai là nơi... từ, câu... rừi-không... rừi là nơi... từ, câu... rừi-không... rừi là nơi... từ, câu...

Tôi thấy làm như vậy, nên nghĩ lại đặng... Tôi thấy làm như vậy, nên nghĩ lại đặng... Tôi thấy làm như vậy, nên nghĩ lại đặng...

Bình-tây Ne-Quốc-Trương

Biết danh Tâm-Xiêng

Giao du từ hải

(Voyage autour du monde)

(tiếp theo)

Tại cù-lao Xe-lan (Ceylan) có nhiều mỏ sắt... Tại cù-lao Xe-lan (Ceylan) có nhiều mỏ sắt... Tại cù-lao Xe-lan (Ceylan) có nhiều mỏ sắt...

Thường năm, đến tháng Février, thì các... Thường năm, đến tháng Février, thì các... Thường năm, đến tháng Février, thì các...

Cách chái hột trai chẳng khó gì: Một sợi... Cách chái hột trai chẳng khó gì: Một sợi... Cách chái hột trai chẳng khó gì: Một sợi...

Truyện Thủy-hủ nội Võ-Tông đã hột trai núi Võ-đương-Gang; nều... Truyện Thủy-hủ nội Võ-Tông đã hột trai núi Võ-đương-Gang; nều... Truyện Thủy-hủ nội Võ-Tông đã hột trai núi Võ-đương-Gang; nều...

Thuốc điều hiệu GLOBE

Hút không hề khô cổ

Có một mình hãng Dens Frères trê... Có một mình hãng Dens Frères trê... Có một mình hãng Dens Frères trê...

Maison Quang-Huy

216 Quai de la Belgique (gần nhà ông... 216 Quai de la Belgique (gần nhà ông... 216 Quai de la Belgique (gần nhà ông...)

Trà Mộng-Tiên hạ giá 1\$ 50

mà hiệu trà tiệm Quang-buay khác,

không giống hiệu trà tiệm Chêc.

Trà Huế tỉnh anh (hạ giá):

Thư thượng hạng, một yên... 2\$00

Thư thứ hạng, một yên... 1 20

Thư nhì hạng, một yên... 1 00

Trà Ninh thái... 0 60

" ướp sen... 0 40

Trà hiệu Trung-Quốc, 4 lượng, 0 60

Có bán với lam nhà, voi cang long và voi

Trung-kỳ

Tong-buay, đầu-cha, café hột,

Bà carbure, bees, éca, manchon, essen-

ce v v.

THẬT THÌ BÁT MANG

(Sept cadavres et huit morts)

LY-BÔNG-ĐÌNH phiên dịch.

(Tiếp theo)

Đoạn Qui-Hưng vào nhà, thì thấy kêu khóc... Đoạn Qui-Hưng vào nhà, thì thấy kêu khóc... Đoạn Qui-Hưng vào nhà, thì thấy kêu khóc...

hỏi rằng: Ý ông muốn thế nào? Ông... hỏi rằng: Ý ông muốn thế nào? Ông... hỏi rằng: Ý ông muốn thế nào? Ông...

Hai người bên lành mang ra đi, đi một... Hai người bên lành mang ra đi, đi một... Hai người bên lành mang ra đi, đi một...

Lúc bấy giờ Qui-Hưng ngờ là anh em... Lúc bấy giờ Qui-Hưng ngờ là anh em... Lúc bấy giờ Qui-Hưng ngờ là anh em...

Cách đã ba ngày; hôm ấy Hỷ-Lai mở... Cách đã ba ngày; hôm ấy Hỷ-Lai mở... Cách đã ba ngày; hôm ấy Hỷ-Lai mở...

sông đánh Hỷ-Lai lại chào mà nói rằng: Xưa... sông đánh Hỷ-Lai lại chào mà nói rằng: Xưa... sông đánh Hỷ-Lai lại chào mà nói rằng: Xưa...

Qui-Hưng nói: Thôi, bây giờ sự đã... Qui-Hưng nói: Thôi, bây giờ sự đã... Qui-Hưng nói: Thôi, bây giờ sự đã...

(1) Mần lo hai chúng mà quên lửng con... (1) Mần lo hai chúng mà quên lửng con... (1) Mần lo hai chúng mà quên lửng con...

(Còn nữa)

THUỐC LÁ VẮN RỜI HIỆU JOB
 là một hiệu thuốc tốt nhất. Những người ghiền thuốc mà muốn giữ vệ-sanh, khỏi hư phổi, không ráo cổ họng, thì nên dùng thuốc hiệu ấy mà thôi. Vì thuốc này có các quan chuyên-môn thì đỡ ở những đại-học đường ra, đứng độc-biện việc chế thuốc. Duy chỉ có thuốc hiệu này vẫn bằng giấy JOB thật hiệu, thì không hiệu thuốc nào bằng hiệu ấy cả.

THẬT GIẤY VẮN THUỐC LÁ-HIỆU
JOB
 Cửa ông Jean BARDOU chế ra, hiệu mẫu đã ký tại Tòa-án Nay con trai ông ký là ông Pierre BARDOU nổi nghiệp
 Hiệu giấy này đã được 450 cái Mè-dây, 119 cái bằng vàng, 133 cái bằng Danh-dự.
 62 lần được đánh Ngôi-hạng
 Chủ lãnh trưng bán là: ở Toulouse, B4 de Strasbourg, số 72-74 J.Z. Paulbac ở Paris, Rue Béranger, số 21.
 Lãnh trưng bán tại BOY LANDRY ở 19 đường Bonnard, Saigon.
 Đồng-dương là ông ở 19 đường Francis-Garnier (Bờ-hồ Hoàn-kiểm ngay góc Dừa Ha-nội).
 Bán lẻ ở các hiệu thuốc-lá hoàn châu.

Ai là chàng biết Giấy vắn thuốc là JOB, là hiệu giấy tốt nhất Giấy chấy được hết không có tàn giấy thật nhỏ thờ, mà chề theo phép vệ-sanh rất cần mật.
 Xưa nay kể đã hàng nghìn người làm mao giấy JOB, vì giấy JOB là giấy tốt nhất trong thế-giới, nhưng bọn-hiệu đã thừa các tòa-án, đã nghỉ xử trọng phạt các nhà làm-mạo rôi.
VẬY HÚT THUỐC HIỆU JOB
 là bản thủ sức khỏe sẽ lại là rành mĩ thuốc ngon.

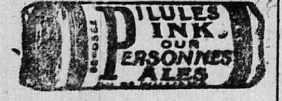
PILULES PINK
ERSONNES ALES
CÂN BẠI PHỤC KIẾN

Mỗi người đều biết rằng: Thuốc Pilules Pink nó hay bổ huyết. Trong các vị thuốc thiết có một mĩch nó bổ huyết hơn hết, cho nên có một ông danh-sư kia, khen nó mà nói rằng: **Mỗi hũn Pilules Pink là một cục máu.** Tuy đã 20 năm nay thì thuốc này có danh trong trào ngoài quần mĩch lỏng, mà cái sự nó bổ của coi với ít người chưa rõ, cho việc bổ huyết bổ của đồng giới cả hai.

Đời này là đời thiếu-hệ đang đua chen làm ăn lực bực, cho nên của cốt phải hao mòn, bởi vậy cho nên ai ai cũng phải biết rằng của có trong tay một vị linh-dơn rất hay, làm cho những bực bị chơ hư há thể được trở nên khương-khỏe tráng kiện.

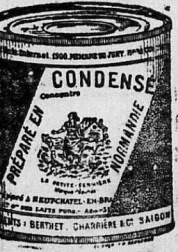
Ta đã biết rằng: một đấm thầy thuốc đều rở thuốc Pilules Pink hay bổ của, nhưng vậy mà chưa đủ, ta ước sao cho mỗi người biết nó cho rõ, đặng mà tự chuyên tay trí, đặng có ngày nào vương mang bình hoạn để mà uống chẳng của gì hết ai.

PILULES PINK
 (Bổ hoàn tinh đũa)
 Trong các liêm thuốc có bán, có trừ siem thuốc của ông de MARI et LAURENS Pharmacie de Normale, Saigon.
 Mỗi hộp giá là 3 quan 50; 6 hộp 11 quan 50.

TRẠI THỢ-MỘC CHẠM VÀ CĂN
Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA
 Tại chợ Lái-thiên, đường Abattoir.
 Trại tôi đặng toàn cầm-lai, trái, gỗ đóng các món theo kiểu kim thời.
 Bán đũa (mặc cầm-thạch, thành của hay không mặc gỗ liền bốn kiểu).
 Bán bàn tròn (mặc cầm-thạch, thành của hay không mặc gỗ liền, bốn trụ, một trụ).
 Bán bàn 12 trụ, bàn rượu, bàn Saiton, bàn viết.
 Tủ áo, tủ rượu, tủ thờ của hay chạm vàng ba, hai, một, vào ván.
 Quý ông muốn đặt xin giới kiểu hay đến tại nhà tôi mua đồ có sẵn.

A. FRASSÈTO
 Géomètre civil. — 108 B' Charner Saigon
LEVÉ DE PLANS-EXPERTISES
 On demande de bons piqueurs
 Bons appointements

Đơn tại nước Langsa.
 Đàng sữa thường bán trong hoàn châu, năm vẫn.
 Sữa khê, Manh-mã, Van vẫn.
 Sữa đặt Norman hiệu La petite fermière đơn tại tỉnh trong Bờ Yal-lée de Broy đơn một cách rất kỹ sang, tuy làm ra đời mà danh chất hay còn như sữa tươi sạch. Bờ xứ Norman tự thú này có danh, sang sáng sữa thường bán và qui hơn trong thế hoàn châu.

Thuốc vắn này dặt o mà lại chắc, Đơn cho người biết hút thuốc dùng. ?
 Xin hỏi kiểu tại hãng Berthet, Charrière và Công-ty.
 Hễ thử rồi thì ưa nó luôn luôn.

BAO XANH...
 Phải nói cho có ký hiệu...
 là dấu trên.

TABACS ET CIGARETTES
JUAN BAST
 烟絲以及烟枝
 諸君愛烟枝

HÀNG BÁN RƯỢU HIỆU
DENIS FRÈRES
 LẬP RA TỪ NĂM 1882 + + NHÀ NGÀNH TẠI HAIPHONG, BORDEAUX, SAIGON, HANOI
 Hàng DENIS FRÈRES trừ savaon hiệu « Bonne Mère » là thứ sa-bon tốt hơn hết các thứ khác.
 Còn ai ưa dùng thứ rượu bổ, thường gọi là Quinquina thì hãy mua thứ rượu sau này:
 Một là « Toni Kola Seerestat ».
 Hai là: Saint Raphaël Ducos.
 Hàng này cũng có bán từ sắc tốt và chắc làm, hiệu là từ « Dubois Oudin ».
 Còn ai hay hút thuốc Cigares thì mua thứ Cigares El Conde thì là sẽ ưa nó vì giá đã rẻ mà lại mĩ nó ngon ngọt nữa.
 Hàng này có bán đủ thứ rượu tốt xin kể sau này:
 Rượu chắt trắng và chắt đỏ trong thùng và chắt ra ve.
 Rượu Champagnes: Vve Clicquot-Ponsardin.
 Roederer.
 Moët et Chandon.
 Rượu Tisane de Champagnesupérieure: B.etS.Perrier.
 Rượu Tisane extra: Marquis de Bergey.
 Hàng này cũng có bán thuốc gói và thuốc vắn rời hiệu Le Globe và giấy hút thuốc kêu là « Nil » có thứ rượu kêu là: vieille Eau-de-vie Dejean, Rhum Negrita.
 Liqueurs và cognacs Marie Brizard, và Roger.
 Bière Gruber và Bière Lorraine. Rượu Madère, Malaga và Muscat de Frontignan Rivoire.
 Có bán máy viết hiệu Remington và các thứ đồ phụ tùng.
 Cũng có trữ các thứ hộp quẹt Đông-Dương, và ngoài Bên-thủy, Ấn Annam và ông quet Hà-nội (Tonkin) nữa.
 Ai muốn hỏi giá thì viết thư như vậy.
Maison DENIS FRÈRES, SAIGON

CÓ MỘT MINH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN
 THAY MẶT CHO NHÀ ĐỐC SỬNG VÀ LÂM XE MÁY
 TẠI THÀNH St-Étienne
 Mà thời
Mons F. MICHEL, CAFFORT Successeur & đường Calmet số 36 SAIGON
 Có bán SỬNG...
 THUỐC, ĐÀN, XE MÁY, ĐỒNG-HỒ và đồ NỮ-TRANG. Bỏ đã tốt lại giá rẻ
 Lộc-Châu muốn mua vật chi thì xin đi thư như vậy
 M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Calmet. — SAIGON.

Directeur-Gérant: F.-E. SCHNEIDER
 Certifié l'insertion.
 Vu pour légalisation de la signature
 Le Maire de la Ville de Saigon

Saigon — Imp. F.-H. SCHNEIDER
 Certifié le tirage à
 deux mille exemplaires
 Saigon le 10. 8. 19